

ДРЕВНІЕ ПАМЯТНИКИ
РУССКАГО ПИСЬМА И ЯЗЫКА.

~~102~~
~~61~~ 21 $\frac{257}{2}$

ДРЕВНІЕ ПАМЯТНИКИ РУССКАГО ПИСЬМА И ЯЗЫКА.

(X—XIV ВѢКОВЪ).

ПРИЛОЖЕНІЕ:

СНИМКИ СЪ ПАМЯТНИКОВЪ.

ТРУДЪ
И. СРЕЗНЕВСКАГО.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ.

ВЪ ТИПОГРАФИИ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ.

(В. О., 9 л., д. № 12.)

1866.

Уже за два года съ половиной былъ отпечатанъ мой трудъ «Древніе памятники Русскаго письма и языка». Я не выпустилъ его тогда въ свѣтъ, какъ потому что не были еще готовы снимки съ памятниковъ, такъ и потому что, познакомясь съ памятниками, которые въ книгѣ не были обозначены, думалъ вмѣстѣ со снимками издать и прибавленіе къ книгѣ, давъ въ немъ мѣсто замѣткамъ объ этихъ памятникахъ и выпискамъ изъ нихъ. Число этихъ памятниковъ между тѣмъ все болѣе выросло и вырастаетъ до сихъ поръ. Ихъ обзоръ съ выписками составляетъ цѣлую книгу, напечатаніе которой должно бы еще болѣе замедлить выпускъ того, что уже готово. Въ слѣдствіе этого, по совѣту друзей, принимающихъ участіе въ моемъ трудѣ, я рѣшился издать книгу, какъ она была отпечатана въ 1863 году, присоединивъ къ ней только палеографическое приложеніе со снимками съ 50-ти памятниковъ.

Въ числѣ издаваемыхъ снимковъ помѣщены нѣкоторые съ такихъ памятниковъ, которые по снимкамъ и прежде уже были извѣстны: это сдѣлано мною отъ части потому, что изданные доселѣ снимки не вполне вѣрны (каковы на пр. и снимки съ Остромирова Евангелія), отъ части же съ цѣлію сдѣлать болѣе извѣстными памятники, заслуживающіе особеннаго вниманія: таковы особенно памятники XI вѣка. Снимки эти, какъ и почти все остальные, сдѣланы впрочемъ съ подлинниковъ. Нѣкоторые изъ снимковъ, здѣсь помѣщаемыхъ, были

уже изданы самимъ мною, при отдѣльныхъ моихъ статьяхъ о памятникахъ, и тогда же отпечатаны для этого изданія: таковъ на пр. и снимокъ съ антиминса 1149 года, мною сдѣланный съ подлинника, бывшаго у меня въ рукахъ нѣсколько лѣтъ тому назадъ, и въ этомъ видѣ изданный, при статьѣ моей, въ Христіанскихъ древностяхъ. На нѣкоторыхъ изъ снимковъ представляется подлинникъ въ уменьшенномъ видѣ: изъ нихъ одни уменьшены мною посредствомъ пантографа (запись кн. Глѣба на Тмутороканскомъ камнѣ 1068 г., надпись при крестѣ 1224 или 1234 г., надпись на крестѣ 1234 г., надпись на крестѣ надгробномъ 1400 г.), другіе помощію фотографіи (мозаическая надпись въ Кіевской церкви арх. Михаила послѣ 1108 г., надпись въ Нередицкой церкви до 1200 г.).

ПАЛЕОГРАФИЧЕСКІЕ СНИМКИ.

ПАМЯТНИКИ XI ВѢКА.

1. Остромирово Евангеліе 1056—1057 г.: семь строкъ текста и запись. (стр. 14—15 и 138).
2. Запись кн. Глѣба на камнѣ въ Тмуторакани, 1068 г. (стр. 15).
3. Изборникъ 1073 г.: 12-ть строкъ текста, часть записи съ годомъ въ концѣ Изборника, четыре изображенія изъ знаковъ зодіака съ написями, запись съ 1-го листа и ея конецъ на оборотѣ того же листа съ изображеніемъ Спасителя: всего три листа. (стр. 16 и 138—141).
4. Сборникъ 1076 г.: три мѣста изъ текста и запись. (стр. 16—17 и 141—146).
5. Октябрьская минея 1096 г.: шесть строкъ текста и записи. (стр. 20).
6. Ноябрьская минея 1096 г.: семь строкъ текста и записи. (стр. 20 и 146—149).
7. Майская минея XI вѣка: десять строкъ текста и запись. (стр. 21 и 149—151).
8. Псалтырь Чудова монастыря XI вѣка: восемь строкъ. (стр. 21 и 164—169).
9. Евгеніевская псалтырь XI вѣка: восемь строкъ. (стр. 21 и 154—164).
10. Отрывокъ изъ сборника XI вѣка, съ житіемъ св. Кондрата: семь строкъ. (стр. 21 и 169—170).
11. Отрывокъ изъ сборника XI вѣка, съ житіемъ св. Феоклы: семь строкъ. (стр. 21 и 170—171).
12. Слова Григорія Назіанзина XI вѣка: десять строкъ и запись. (стр. 21 и 171—173).
13. Пандектъ Антіоха XI вѣка: два мѣста. (стр. 21 и 173—175).

ПАМЯТНИКИ XII ВѢКА.

14. Мозаическая надпись въ Кіевской Златоверхой церкви арх. Михаила, послѣ 1108 г. (стр. 23).
15. Мстиславова Евангеліе до 1117 г.: три мѣста, надпись на изображеніи св. Луки и запись. (стр. 25—26).
16. Юрьевское Евангеліе послѣ 1119 г. = 1120—1128 (стр. 26): изображеніе съ перваго листа съ записью по серединѣ, находящеюся на послѣднемъ листѣ, и страница текста. (стр. 26).
17. Юрьевская грамота в. к. Мстислава и сына его Всеволода 1130 г. съ печатью. (стр. 28).
18. Антиминсъ Новгородской церкви Николы на дворницѣ 1149 г. (стр. 30).
19. Стихирарь праздничный послѣ 1156 г. = до 1163 г.: четыре отрывка и запись. (стр. 33).
20. Семеоново Евангеліе 1164 г.: отрывокъ изъ текста и запись. (стр. 33).
21. Хутынская вкладная грамота преп. Варлаама послѣ 1192 г., съ изображеніемъ оборота, по которому видно, какъ грамота была складываема. (стр. 36).
22. Церковный уставъ съ кондакаремъ до 1200 г.: часть текста и запись. (стр. 38).
23. Надпись о князѣ Ярославѣ въ Нередицкой церкви близъ Новгорода, до 1200 г. (стр. 219).

ПАМЯТНИКИ XIII ВѢКА.

24. Кондакаръ 1207 года: два отрывка и запись. (стр. 220).
25. Напись на воздвизальномъ крестѣ Новгородскаго архіепископа Антонія 1211 г. (стр. 43.)
26. Милятино Евангеліе 1215 года: три отрывка и запись. (стр. 44).
27. Житіе Нифонта 1219 года: отрывокъ и запись (стр. 45 и 221—222).
28. Трїодъ Савина до 1226 года: отрывокъ и запись (стр. 47 и 222—223).
29. Договорная грамота Смоленскаго князя Мстислава съ Ригю 1229 г.: четыре строки. (стр. 49—50).
30. Договорная Смоленская грамота послѣ 1230 г. начало и часть конца. (стр. 50—52 и 223—225).
31. Напись при каменномъ крестѣ въ Юрьевѣ Польскомъ 1224 г. или 1234 г. (стр. 46).
32. Напись на каменномъ крестѣ въ стѣнѣ Новгородскаго кремля 1234 г. (а не 1244 г.) (стр. 56).
33. Пантелеймоново Евангеліе около 1250 г.: послѣдній листъ съ изображеніями св. Пантелеймона и Кате-
рины и съ сохранившимся концомъ записи. (стр. 54).
34. Симоново Евангеліе 1270 года: два отрывка и запись. (стр. 66).
35. Кормчая книга 1280-хъ годовъ: часть записи и отрывокъ. (стр. 69—70 и 237—238).

ПАМЯТНИКИ XIV ВѢКА.

36. Книга Апостольскихъ чтеній 1307 года: четыре отрывка и запись. (стр. 82.)
37. Стихирарь 1310 года (вѣрнѣе, 1380 г.): два отрывка. (стр. 23).
38. Пантелеймоново Евангеліе 1317 года: два отрывка и запись. (стр. 85).
39. Грамота кн. Кестутія и Любарта послѣ 1341 г. (стр. 92).
40. Псаломникъ до 1350 г.: пасхальная таблица съ лѣтописными замѣтками. (стр. 262).
41. Напись на деревянномъ крестѣ въ Новгородѣ 1359 г. (стр. 101—102).
42. Паремейникъ 1370 г.: отрывокъ и запись. (стр. 104 и 265)
43. Грамота в. к. Дмитрія Ивановича Евсевку Новоторжцу до 1374 г. (стр. 106).
44. Вкладная грамота кн. Юрія Холмскаго 1376 г., вписанная въ Евангеліи XIII вѣка по строкѣ на стра-
ницѣ. (стр. 109).
45. Тактиконъ Никона 1397 г.: отрывокъ и запись. (стр. 129).
46. Псалтырь въ лицахъ 1397 г.: запись и два изображенія. (стр. 130).
47. Грамота старосты Бенка 1398 г. (стр. 131).
48. Напись на каменномъ крестѣ при церкви Благовѣщенія у Аркажа монастыря до 1400 г. (стр. 133).
49. Служебникъ митр. Кипріана до 1400: отрывокъ и запись.
50. Служебникъ преп. Сергія: отрывокъ.

Записъ км. Тума 1063 г.

ВЪЛѢТО С Ф О Н И С Г А З Б Ъ К Н А З И М Ѣ Р И Л Ъ М С
П О Л С Д У Ѣ Т Ъ М У Т О Р О К А Н А Д О К Т Р У Е В А Л И Д С А Ж Е

Изъ Изборника 1073 г.

дѣвица.

19

ОТЪЛѢСТВИЦА
СТРОУПНОБАВАЕМН
НЕСПѢЖТЫПРѢДНА
ГОРЬШЕЮНЪНСЦѢЛѢ
ЖТЬ. ННУЪТОЖЕБО
ТАКОВЪСОМЪНПОМЛ

ДАМННЕОУСТЫДНСА
МОИЕСТРОУПЪОУЕ.
МОЛѢЗВАОТЪСВОЮТА
ЛѢНОСТНАМНОТЪН
МОГОПРНЕВЫВЪШН
ННІКЪТОЖЕСЕИНѢ

стрѣльць.

АКОНЦЬВСѢМЪКНИГА
МЪ. ОЖЕТИСОБѢНЕЛЖБО.
ГОТОГОНДРОУГОУНЕТВОРН
ВЪЛѢТО С Ф П А. НАПИСА
ІШАМНЪДНАКЪНЗВО
РЪННІКЪСЪ. БЕЛНКОУОУ
МОУКНАЗЮСТОСЛАВОУ.

НЪІЪТЪ
КЪВЕЛЪМЪСАМНОЕСР
ДЦЕСКОЕ
П РОЛНВАИТЪАКЫСЪ
СЛАДЪКЪ
Н ЗОУСТЪСВОИХЪПРѢ
ДЪВОЛАРТИ

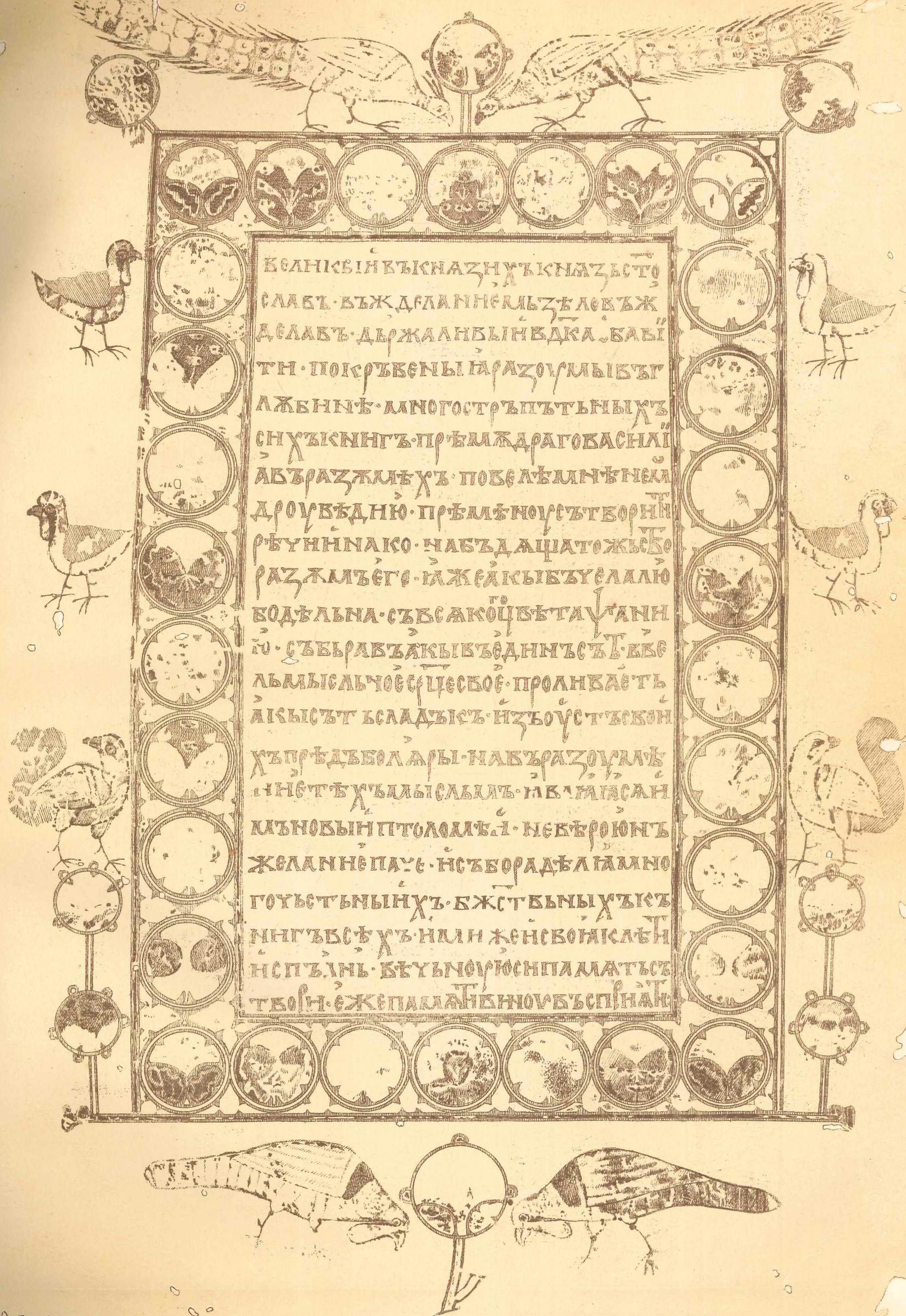
КОДОЛѢИЦЬ.

✠ БЖДНХРИСТОЛЮЕНВЪНАШИТВОЕНВЪСТЪМЫШТЕ ✠
✠ НИЕВЪНЪЦЕМЪВЪНЕПРЪБРЪДОЛЫНВЪКЪВЪКО ✠
✠ МЪАМНИЪ ✠

✠ БЖД ХРИСТОЛЮБЕН ВЪ НАШИ ТВОЕ И ВЪ СЪТЪМЪШТЕ ✠
✠ НИ ЕВЪНЪЦЕ МЪ ВЪ НЕ ПРЪБЪРЪ ДОЛЫ И ВЪ КЪ ВЪ КО ✠
✠ МЪ АМНИ ✠

БЕЛНІВІВЪ КНАЗНУХЪ КНАЗЪ СТО
 СЛАВЪ ВЪЖДЕЛАННЕМЪ ЗЕЛОВЪЖ
 ДСЛАВЪ ДЕРЖААНВЫВКА БАВИ
 ТН ПОКРЪВЕНЫ ГАРАЗОУМЫВЪГ
 АЖЕННЪ МНОГОСТРЪПЪТЪНЫХЪ
 СНУХЪ КНИГЪ ПРЪМЪ ДРАГОВАСНІ
 АВЪРАЗЖМЪХЪ ПОВЕЛЪМНЪ НЕМА
 ДРОУВЪДНЮ ПРЪМЪ НОУСЪТВОРН
 РЪУННАКО ЧАБЪДАЩАТОЖЪ БО
 РАЗЖМЪЕГО ІАЖЕАКЫВЪУЕЛАЛЮ
 БОДЪАЛНА СЪВСАКОЦЪВЪТАУАНИ
 ІО СЪВЪРАВЪАКЫВЪДННЪ СЪВЪ
 ЛЬМЫСЛЪ ЧОЕСЦЕСВОЕ ПРОЛНКАЕТЪ
 АКСЫСЪТЪ СЛАДЪКЪ ІЗЪОУСТЪ СВОИ
 ХЪ ПРЪДЪ БОЛАРЫ НАВЪРАЗОУМЪ
 ІНЕТЪ ХЪАЛЫСЛЪ ІВЪМАСАИ
 МЪНОВЫН ПТОЛОМЪ І НЕВЪРОЮНЪ
 ЖЕЛАННЪ ПАЧЕ ІСЪВОРАДЪА ГАМНО
 ГОУСТЪНЫХЪ БЖСТЪВНЫХЪ КЪ
 НИГЪВЪСЪХЪ НЛИ ЖЕНСВОІ СЛЪІ
 ІСПЪЛНЪ БЪУННОУ ІОСН ПАМАТЪСЪ
 ТВОРН ЕЖЕ ПАМАТЪ ІНОВЪ СПІНАІ

Сборникъ 1076 года.

Анастасиѣ въ ти протн *
 * воуна не севши въ мору отъ *
 * въ тоу гдѣ шнѣкыхъ право *
 * въ рьныхъ оразануьны *
 * хъ главнхъ нахъ : въ про *
 * антїоху уьто знаменїе съ *
 * врышене хрѣана. ѿ вѣтъ *
Бра правандѣла блгоуь
 стнва. крѣстѣанъ бо
 юстынѣ товѣндомъ
 хѣвъ. дѣла въ блгынмї
 ноууьннн до в роуь стнвѣ
 нлнн вѣтасѣ : истннѣ

Не дѣвнса до вротѣанцѣ :
 а штѣна ко го са зышншн.
 те по анзань : бола штнхъ
 посѣ штан. старымоу тѣ
 шан. оубогы на пнтан.
 скъ рва штанмоу тѣ шн :

Нъ поуьто оладеньцн дѣ роу тѣ.
 3 адроузнн прѣстарѣютьса н
 3 какодроузнн правдѣннн сѣ
 3 ште маложнвоу тѣ адроу
 3 зннзъ лотвора ште много
 аѣ та жнвоу тѣ.

Конѣ ашасѣ кнн гзисна
 роукою грѣшнн агон
 она нзбрана нз мѣ
 поуь кнн гзкна ж
 ндѣ же крїво вратнїѣ.
 нсправнѣ шѣ уьтѣ тѣ
 блгловн тѣ а не клѣнѣ
 тѣ.

Конѣ ахъ кнн жь кыснн
 вѣлѣ : ѿ. ф. н. д. лѣто
 прнстѣ слакѣ кна
 3 н роу сѣ кѣ зѣ
 шл. а длн
 нѣ

ДМѢТРОУ КЪ І. КАМЕНЪ С

* СТАГО АПОСТОЛАСИМОНА. ГЛАСЪ. Н . . .

* ПѢСНЬ. А. ПѢСНЬ БЪСЪЛЪМЪ ЛЮДИКЪ . . .

 ВЪСПРЪВЛѢНЪ ПРЪДЪ СТОИ. А ПЛЕНЕ СЛОВЕ. ПРОСЛАВЛЪ
 ШОУМЪ ТЪ. Н ПРНМОЖУ ЕННІА СЪВѢТЬЛОІА ВЛШЖОУМОУ.
 ПРОСВѢТНДШЪ МОІА. ДА ВЪСПОЖЕ СТОУЮТН ПЛ . . .
 ВСЕ НЕЗАВНСТНІЕ КЪ ТЪ. ТЕБѢ ДАРО ВЛЪ ДХЪ. Н ВЕ
 АНУНІА ЖЕ БЖНІ ДАРО ВЪ. А ПЛАМЪ НЛЪ СЖДОМЪ
 ПРАВЪДЪНОМЪ. БО ГЛАСЕ ПРАВЪДЪНЪ ІНЪ ДННЪ . . .

А МННЪ. ПОУТАТА ПЫА

. . . ЛЪ. ДА УЕ КРН БО ДАНІ ПРАВНТЕЛНІ КЛЪННТЕ . . .

† СЪКАЗАННІЕ. МѢ. ФАЛ
 МА. ВЪ КОНЦЪ ЗАСНЪ КО
 РСОВЪ. ЗАТАНЪ НХЪ . . .

 ВДОУШТАІА ПО ДНО
 ХЪ ХЪ ЛЪ ТЪ ХЪ ПРЪ
 ДЪ ВЪ ШТАІА ПР
 РОУСКОЕ СЛОВО. ПАКЪ
 НА ПНСАЛЪ КЕСТЪ ФАЛЪ.

И ПОКРАТИТЪ СЯ ПО КРЪ
 ТЪ ЗЕМЛІА . . .
 И ПЛАХЪ ЗІ МОРЪ СІ КЪ
 МОУЖТЪ ПО КРЪ ТН .
 ЗЕМЛІА. НИ ПАКЪ КЪ
 СОВЕ. ОУДОБЛАТНУЛО
 ВЪ КСОУ. ОУ ПРАЗНІША
 БОСА . . .

Изъ житія Кендрата до 1100 г.

Изъ житія Свѣтлы до 1100 г.

САИЖРНЪМЪ ДАНЕАКЪ
ИЗЛОДЪНОУМЪРЕШН
ЛННЪСН СЪШАЛЪЗАПО
ВЪДИЦРАИСТЪНУЪКО
ЛИАРЪНКОЛНКООТЪМЖ
ЖДОБРЪНУЪНУОУД
НЪНУЪВЪСТАВНШАНИ

ВЪРЖЕНЪВЪИСТЪ ПРНЗЪ
ВАКЪЖЕДЕНЕ НЖЕТЪ
ЛЕСАПНШЕТЪ ИРЕЧЕЕМЪ
ИДННАПНШНМНДЪВН
ЦЖОСМН^{НАТ}ЛЪТЪ МОСАЩЖ
ОУСЕРАЗАДЪВОЗЪРНЪ
НЪИ НОМЕТЖООЖРЕЛН

Изъ сборника свѣт. Григорія Назіанзина до 1100 г.

✱ **СТА АГО ГРИГОРН**
✱ И БО СЛОВЪЦА НА ПЪЦАНЪ
✱ СКА АГО СЪТВО
✱ РЕНО НА ПОГРЕВЕННІСТА
✱ АГО ВАСНАНА :-

✱ **У** БОУВОМЪМОГА
СЛОВЕСА СЪКАЗА
НИИАСЛОЕЕСЪ
НАТА: ПРЪДЪПО
ЛОЖНЪВЪШЮНАПЪ:

УГЪЛЕКРНВААГЛАВОПНШНПРАВО :-

Изъ Пандекта Амміохова до 1100 г.

✱ **О**МОЛНЪТЪВЪ
ЖЕ ПРНЛЕЖАТННЕ
ПРЪСТАНИНЪМО
ЛНТЪВЪ ПОТРЕБЪ
НОНПОЛЪЗЪМО
ЦЪЕСТЪ ПРСНН
ОУБОУЪАН ОЦАГА
НАШЕГОКУА ДАТН

Г ✱ **О**МЪДЕННН
РАДЕНННРЕУЕ
ПРНТЪУЪНННГ:
АЩЕСАДЕШН
Е БЕУЕРАТННА
Е ТРАПЕЗЪСНА
Е НЦННХЪ: РАЗОУ
Е АЛНЪРАЗОУ

Мозаика въ Киевской церкви арх. Михаила, посылъ 1108 г.

+ ПРІНМѢТЕНІА ДНѢ СЕБѢ ТѢЛОМОЕЛШННОЕ ЗАВЪІ ВЪ ѠСТАВЛЕННІЕ ГРѢХОВЪ:
ПІНТЕ ѠНЕ АВЪ СН СЕБѢ ТЪ КРЪВЬ МОЯ НОВАГО ЗАВѢТА ІЗЪ ТА ІЗЪ ЛІВАЕМА АЪ ЗАВЪІ ЗА

Ⓐ
ДН

М
ГРІ
О

СА
ДР

Ф
А
Н

Ⓐ
СТЕ

Ф
А
Н

СВѢРѢ ГІ НІ ЕУА ШЛАЯР:

ВСѢГЬСКОМЪ ОУЧЕНИКО
ЛЪ. ПРИНДѢМЪ НА ОНЪ
ПОЛЪ. НО ТЪМОУЩЬШЕ НА РО
ДЪШІАША НА КОЖЕ БѢКЪ КО
РАБАН. НИИЖЕ ВЪ КОРАБЛІ
БѢАХОУСЪНИМЪ.

ВЪУЕ ГІ.

СНѢ ЕУА ОТЪ ДЯДЯРКА:
Ъ О Н О В Р Ѣ М Л А . П Р И Д Е І С Ѣ
Н О М Ѣ Ш О Л Ѣ М О Р А . В Ѣ
С Т Р А Н О У Г А Д Р И Н Ъ С К Ѣ
Н И З Л Ѣ З Ѣ Ш І О К М О У Н
С К О Р А Б Л А . С Ъ Р Ѣ Т Е Н А К Н І :

СМЦЬ АПРІМЪ

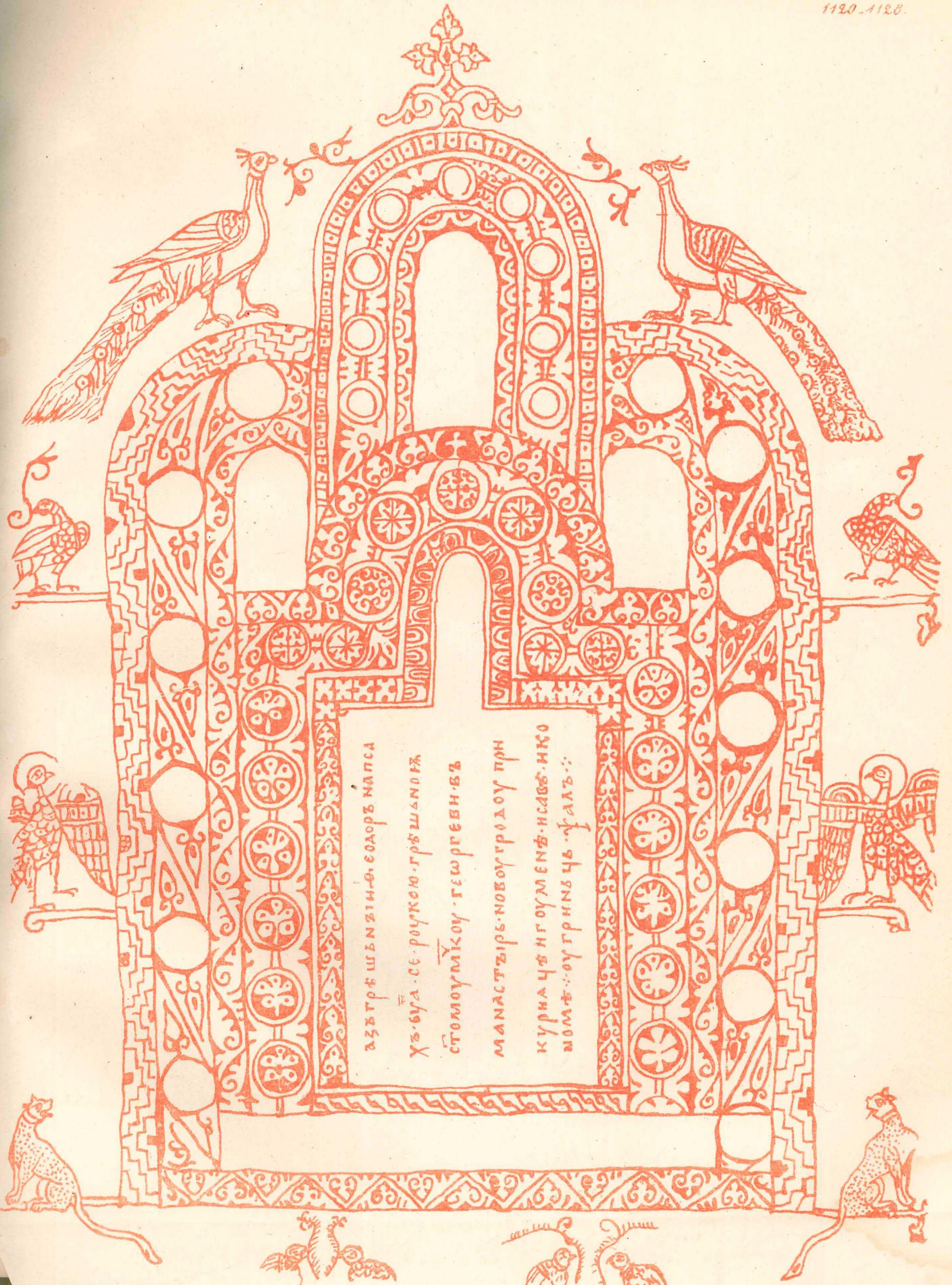
ГЛАМА. ПРІВНІНА. МАРНА СГУПТА
НЪНА ЕУА. ШЛОУКЪІ:

ВСѢГЬ ПРНТЪУМІНЮ.
УЛВКЪНЪКТОИМЪ
Р. ОКЦЬ. ИМОУУЕНКЪ
КДННОУОТЪННУХЪ.

ЗАУАТНИ ШАНА ПРТА. ЕУА. НЦН.
БЪІТЪ ВЪ ДМІН РОДА. КОМЪ. ПОМОШЕ
НИИМОУ ВЪУЛВЦЪХ ІИ. НОУНА.

СНМЪ ОБРАЗОНЪ ТЕЛЪУСНЪХЪ
ТЪНН ВНСАЛЪЦЪ:

УНБЕ ОУДНАШНУХЪ. АБРААМОВЗНА
КОВЪ ИИКОВЪ. НЕБМІЕНЕХЪ ПРАВЪ
ДНААГО. СЪПОДОКН ВЪ ИМАГРЕШНА
АГО РАКА СВОИ ГАДЕКСОУ НА ПИСАТНИИ СУ
АНГЕЛИИ КАГО ВЪРНУОУМОУН ХУРЪСТОЛО
КИ ВО ШМОУ. НЕГМКУШТНАМОУКНА
ЗЮФЕ ОДОРОУ. АМИРЪСКЪІ МЪСТНІ СЛА
БОУ. ВЪНОУКОУСОУЩЬ БЪСЕ КОЛОЖЕ О СНОУ
КОЛОДНАМІРН. КНАЗІНОВЪКТОРОДСКОУ
ОМОУ. ИЖЕСЪВЪРШИСНЪ ЕУА ИНАБЛКІИ
И ПРДОТЪНУСТЪНБЛУЦІНАШЕНЕЦІИ.
ДА ИЖЕМОУГЪБЪМАСТЪСКІЮ ИНАСЛЪ
ДНІ ЦРСТВАНЕСЪНААГО. ИДААГОЛЪНО
КНАЖЕ ИИИ НЕЗЪСЪМІСВОИМАМІНЪ:

азъ грѣшнѣиши есаяхъ на пса
 хъ бѣа сѣ роукою грѣшнорѣ
 стомоу мѣкоу гегоревнѣ въ
 манастирь новогородоу при
 курна чѣнгоу менѣ исавѣнко
 номѣ оу грннѣ чѣ фаль

ЕВЪЛГІІЕ

ГЛА А ЕУАГ

СКОМНБѢ СЛОВО И
СЛОВО БѢ АШЕШТЪ
БѢ НБЪ БѢ АШЕ
СЛОВО СЕБѢ НСКО
ИНОТЪ БѢ ВЪ СІА
ТЪ МЪ БѢ ША И
ВЕЗНЕГО НЕ БЫСТЪ ННУ
ТОЖЕ И НЕЖЕ БЫСТЪ ВЪ
ТО МЪ ЖИВОТЪ БѢ ИЖИ
ВОТЪ БѢ ТЪ СѢ ТЪ УЛѢ КО МЪ
НЕ СѢ ТЪ ВЪ ТЪ МЪ СѢ ТИ
ТЪ ША И ТЪ МА КГО НЕ Ш
БА ТЪ БЫСТЪ УЛѢ КЪ ПО
СЪ ЛАНЪ Ш БѢ И МА ІЕ МА Ж
И ШАНЪ + СЪ ПРНДЕ ВЪ ПО
СЛОУШЕСТВО ДА ПОСЛОУ
ШЕСТВОУ И ТЪ Ш СѢ ТЪ
ДА КЪ СІВѢ РОУ И МОУ ТЪ ІЕ
МО + НЕ БѢ ТЪ СѢ ТЪ НЪ

НА ПАСЕ

ОТЪ ИОАННА

ДА ПОСЛОУШЕСТВОУ И ТЪ Ш
СѢ ТЪ + БѢ ЖЕ ТЪ ИСТИ
НЪ И Н ИЖЕ ПРО СѢ ТША
И ТЪ ВЪ СІА КОУЛѢ КА ГРА
ДОУША А ГОВЪ МН РЪ + ВЪ
МН РЪ БѢ И МН РЪ ТЪ МЪ
БЫСТЪ И МН РЪ КГО НЕ ПО
ЗНА + ВЪ СВОІА ПРНДЕ
СВО И КГО НЕ ПРНША И
КЕ ЛН КОЖЕ И ХЪ ПРНША И
ДА СЪ ТЪ И МЪ ВЛАСТЪ УАДО
МЪ БѢ ЖИ И МЪ БЫ ТИ ВѢ
РОУЮЩИ И МЪ ВЪ И МА К
ГО ИЖЕ НЕ Ш КРЪ ВИ И
Ш ПОХОТИ ПЛЪ ТЪ СЪ КЪ И
И Ш ПОХОТИ МОУ ЖЫ СЪ
И Ш Ш БѢ А РОДНША СІА +
СЛОВО ПЛЪ ТЪ БЫСТЪ И
ВЪ СЕ ЛН СІА ВЪ И ТЪ И БИ

Хваа з р. 2. 2. СІВ КНЪ 2. 2. 2. 2.

ЮРЬЕВСКАЯ ГРАМОТА.

1130 года

✠ СЕАЗВЛАСТНІ СЛАВЪ КОЛОДЦАМЪ СЪ ДЪРЖАРОУ
 СЪ СІСОУЗЕЛА ЮВЪ СВОЮ КНАЖЕНН ПОВЕЛЪЛЪ СЕ
 СЛАВНОУ СВОЮ МОУ ВСЕ БОЛОДОУ ОДАТНБ
 ЧѢСТЛОУ ГЕОРГНЕВН СВАДАННЮ СЪ ВІРАЛННІ СЪ
 ПРОДАЖАМНА ДЖЕ КОТОРЪ ІН КНАЗЪ ПОМОЖЕЛЫ КНА
 ЖЕНН ПΟΥМЕТЪ ХОТѢТН ОУТН ЛУСТГО ГЕОРГН
 М. АБЪ БОУДН ЗАТѢЛН СЪ ТАМЪ ЦАНТЪ СЪ ІН ГЕО
 РГННОУ НЕГОТ ОУТН ЛАНТЪ НТЪ ІН ГОУЛЕНЕН С
 ИВЪ ІБРАТНЪ ДОННА КЖЕСА ДНОУ СЪ СТОИТЪ
 МОЛАНТЕ БАЗАМНА ЗАМОУ БѢТН КТО САНДОУ СЪ
 НЕТЪ КЪ МАН СЪ ІОН ТОВЪ ГЪ КАВЪ ДЪ ЖЪ КНН
 СТЕ МОЛНТН ЗАМЪ ІБАН ПРНЖН КОТѢ КВЪ СЪ МЪ
 РТН АНАУ ДЛАХРОУ ІСОЮ СВОЮ НО СЕНЪ НІЕ ПО
 ЛЮДН ІЕ ДАРОВЪ НО ПОЛЪ ТРЕТН ГАДЕСАТЕ ГРН
 КАНЪ СЪ ЛОУ ЖЕ ГЕОРГНЕВН А СЕ КВ СЕ БОЛОДЪ М
 АН СЛАВЪ БЛЮДО СЕРЕБРНО ВЪ Л. РОКНЪ СЕРЕБРА
 СЪ ЛОУ ЖЕ ГЕОРГНЕВН КЕЛЪ АХ КЕСЛА БНТН ВЪ
 НННА ОУ БѢДЪ КОЛНН ГОУЛЕНЪ ОУ КЪ ДАНТЪ
 ДАЖЕ КТО ЗАВЪ РТН ТЕНАНТОУ ДАНН СЕКЛИ
 ДО ДА СОУДНТЪ МОУ СЛАМ ПРНЖЕТКН
 ІА СВОЮ ГОНТЪ СЪ ІН СЛАМНН

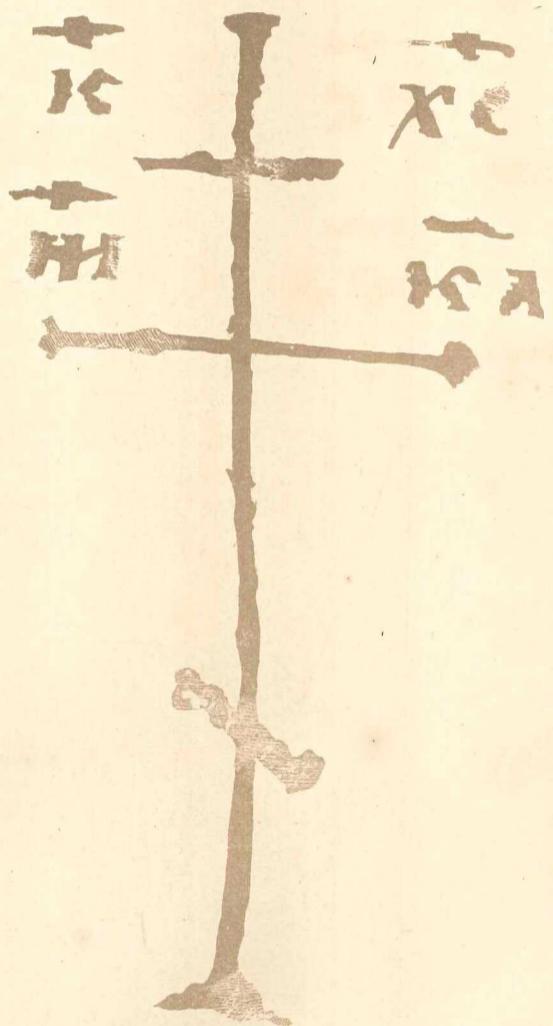
Сним. дѣл. И. Бермелъевъ.

Печ. И. Корелинъ.

+ ЖЪРТВАНИКЪ СТО ЛІКА ГЕШРГНА

РА.
ПРН
ЕГО
УБ
СН
ВЪ
МЪ
КНА
ЗН
ГЕШ
РГН.
Н
ЕНОУ
МО
НО
МА
ХО
БОР
МЦА
СЕ
ПТА

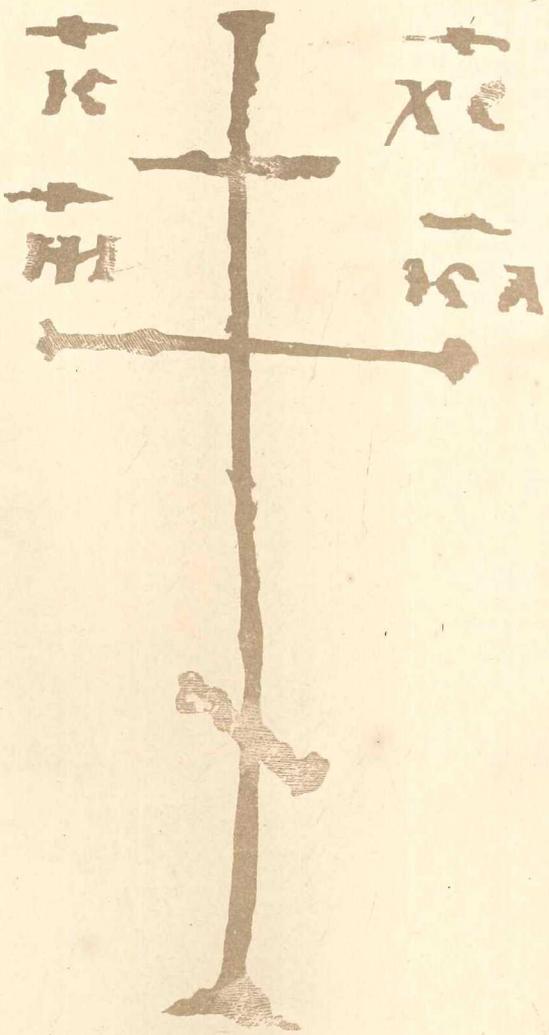

БРАВЪ. А. ВЪ. АФ. Х З ИКМА

И КЪ СТО ЛКА ГЕОРГНА

СЦНЪ Ѡ НН ФО

НТА
АРХИ
ЕПН
СІСЪ
ПА
НО
ВГО
РО
ДЬ
СІСЛ
ГО
ПО
ВЕ
ДѢ
НН
КМЬ
ЕПН
СІСЪ
ПА
РО
СТО
ВЪ
СІСЛ
ГО
НѢ

КЪ ДѢ Х РИСТА Е ДА

ЖЕ ВЪ АДРЪ ХЪ ѠТЪ УСКЪ И Н ХЪ Ѡ ПОУН
ВАН СЛО ВО ДОУ ХЪ ТВО И СВЪТЪ И Ѡ БНО
ВИ ВЪ ЦЪРКЪ ВИ И ЖЕ ВЪ И МА ТВО И ПОСТА
ВЛЕНА ВЪ СЪТЪ

коньца шаса кннгына мца септѣбра въ рѣднѣ
наканѣ въ здвжннѣ Ѡ мца н юнѣ при пнскоу
пѣарка днн и притн жнѣ тоу поучѣлѣ

Н: ТИ РМОУ ЧЕНН КОУ БОРНІАНГА
МОГЪ МЪ И ЗЪ БРАННИ ЛЮДИ И
И НОВО ПРѢ СВЪЩЕНН И СНО БО
РА ДН СВЪТЮ ВЪ СЪЗЕМЛА РОУ
СЪСКА И ПР СВЪТН СЪ Ѡ ВЕЛН

И РЪ ПОДОБЪ НЕ ѠТЪ УСКЪ И ГРАДЪ ЖН ВЪ ЦН
НВОЖНН ВЪЗВЕ СЕЛНША СВЪТЮ ТВО
ЮДОУ ШОУ РЪ УЪ НА Ж СТРЪ МЛЕННѢ ВО
ДЪ ІОСТАВЛЕННА ПРѢШЪ ДЪ ШАН РДАНЪ
Н ВЪ СЪ КОНЪЦѢ БЛАГОУЪ СТНА СЛОВО

НЕ ОСТАВНА СЪ СЯ
РЪ ГЪ СЕЛО ДН ДА ПРНДЕ ТЪ ТВО
ДОУ ХЪ И ОСА МН РЪ МН РО ВН

Възлѣ снхъ овъ напи
 санъ въ шакннхъ книгахъ
 мною грѣшныи
 рабомъ ндыко
 мьстхъ аплзъ ко ста
 нтнномъ амръскы
 добрнло селмоноу
 повн стгоноана
 пртца абратыан
 оцн аже въ кдекрнв
 ансправнв зшеуть
 тѣже анекльнѣте
 якоже радуются
 еннхъ о невѣстѣ
 тако радуются
 тьса пнсе
 цьвнда послѣ
 днннлнстѣ

клица авзгоу въ гк.

МЦЬ СЕПТА

ВЪ АДЪННДНІКТА
КРА МОБОМОУАТѢТѢ

ВЪ ОНО ВЪННДЕІСЪ ВЪ
НАЗАРЕФЪ ПН ВЪ
УЕ А НЕ ОЛОУІС КРА
СЕЛМОНО ОМЛАТѢ

ВЪ ОНО ВЪ СЛѢДЪ
КАНДОШАНАРОДИ
ЛНОЗН ОГАЛН
ЛѢНДЕКАПО
ЛНН НОНИРОУСАЛН
ЛАНЮДѢН НЕЪ ОНО

изъ Устава до 1200 г.

УСТАВЪ МНІКЪ РАСМЛА

ТРАМЪН ОБРАШЪНЪ ЖЕ. НО ПИТИ МНІХОМЪ

Въ лѣтѣ 874. прѣстависа. нлннѣ архн
кппъ новгородскѣхъ и. по стрнгу са.
мца септабра. въ 3. днѣ. на памѣтго
сщно мунка созоша. нбъ и млоу нла
мнншьскоѣ іѡанъ.

їндѣ. лѣ.

Въ лѣтѣ 874. прѣстависа. вранго гаврн.
архн кппъ новгородскѣхъ и. такоже
постригу са. мца майа. въ кд. днѣ.
на памѣтго оца наше. съ мѣона. н
женаднвннгорѣ. нбъ и млоу нла
мнншьскоѣ. григорнн. Гнмлт
лн рожьшннѣта. н прпбною оцю на
шею. іѡ. н григорннѣ. нархангллатвоѣ.
гаврн. съхранн прн сѣща н до мѣси
н. до сконьцаннѣа въ коѣ. н на мѣзда
роу н спсєнн н обрѣстн. амннъ.

ИЗБОГА ЮБНВЗКНАЖЕВТО
РЪИВСЕВОЛОДЪТЪАДБАНУАДО
БРЪААЮБАПРАВААКОРНАІВСА
ЧЪРКВЪНАУННЪИМАНАСТ
ЪРЕСКЪААНКЪМАСТНВЕН
ЗНИМААІСОМАСТ
ПЪУЕКТОТВОАДО
БРОДЪТЕАНМОЖЕТ
ИСТНОДАЖ
ЗБОЧЕСТВІН
НЕСОЕСЪВ
СЪМНСЪТН
ВГОЖЕШНН
ТНВЪБЕСКСН
ЪНЪАВЪКЪ
АМННЪ

94 Велос
Напись въ Передіцкой церкви близъ Новгорода, до 1199 г. 1200 г.

Кондакаръ 1207 года.

Съ хъ лъ вь л скъ б ю
у ч ло о о о уь вь тѣ
ф ф ф мь о о о отъ къ
амъ вь сто о о о ка ха ха
у вь хъ хъ вь вь вь вь
шю н на хъ а па дъ х при
н н н шь в дъ вь вь вь ша
ха ха а л л вь вь вь вь
стра а а нъ о о о н н н
ню ую о о о де св н н
до о о о о л бро о то о о

+ синя ч а а а а а хъ вь

ЖИЦА ГОМВЯГА

въ а днъ стлв а вь смлв
на по пма дъ вь нв амъ
внн см ю стъ вь вь лпъ нѣ

Ръ лѣ з ѣ е написаны вь
ша книгъ вь нѣ мца ноула
въ вь на пма стго пррка
нанѣ

ор стго оца ф о в в в в в
жнн а ко гла г дка днн
в в в в в в в в в в в
о о о ю хъ хъ о о о о о
бо ра шь шю о т вь вь
са а а днъ стлв вв а
д нн к мь вь бла го о о о
да а ю тн н н ю мнн
шъ о вь вь н а го о о ста
а а ч кн а тн бо жь стк
на го ч ф е о о о до в о о
о о о о о о о о о о о

И ГЛА
ТЪ БѢ
СЗНА
ТЪ ГЛА
ХВНХУ
ЛОВЪУ
ВЪ ДН
ПН

ПРИДЕ БОНОАНЪ НИ
БЪ ДЪ И НИ ПНИА НТЛЮ
ТЪ СЕУЛВКЪ БЪ ДЪ ЦА
Н ВЪ НОПНИЦА.

Н Н ПЪРКНИ ПОСЛѢ ДЪ НИ
Н МНОЗНО СОУТЪ ЧЪ
ВАННИ МАЛОЖЕ И ЗЪ
РАНЪ ХЪ

В ОУ КА ПО У П НА Е Т Ъ С А
П О Н Е МЪ Х А Н С Л Ю П О В З
З А К Н Ж Е Н И И С Ъ С О У Т А
Н И Е Л А Д И П А Т Ъ П О С Л Е
У Н С Т И

МОЩНО ХВСО НА
ПИСАША С А С Т И И
БОВН ДЪ ЦНА ПЛН Д
ЕУАН ГЛАН СТИ ИОАН З
НМАТЪ И Н ДОУКА Н
МАРИЗЪ ДМННЪ ВЪ
ГО ПО ДЪ Н О Н ЛЪ Т О Н А
ПН РА ХЪ ЕУАН ГЛАН С Н
А П ЛЪ О Б О Е О Д Н О М Ъ
ЛЪ ДЪ МЪ К А ПЪ О У С Т Г О
Л А З О Р А П О А П О В Е
ЛЪ Н И С МЪ М И Л А Т И И О
МЪ Л О У К И Н Ц Ъ М Ъ
К Р Н ТЪ О Б О Т К И К Т Ъ
Н А С П С Е Н И Е С О Б Ы Н А
СЪ А Р А В Н Е А Г Н И З

Написъ на крестъ 1211 г.

ГОСПОДН ПОМОУ Е П РА ВЪ СЕ РОУ Е МЪ О А Н Т О ПЪ А Р А Г Е

О Н О В Г О Т О С А Б С К У МЪ Д А В И Т О МЪ К Р Е С ТЪ С Т О Н С О

КРЪСТЪ АНН

Н ПАК ЧЛ АЩЕ КМ
 СА ПРОГНѢВАТІ
 БОУДАШЕ НАКО
 ГО ТОВЪЗБНІА
 ШЕ ВЪОУСТАЕ ВО
 НІ КЪРЪШНАМА
 ГЛА АЗЪ ВЪГО
 МАЛОУ СЕШУЦНА
 ОУЮ КРОТОСТЬ
 НМЪЛУАНИІН
 МЪТН АНЕЗВЪ
 РНБЪТН ННПЪ
 СЪЛАЮЩЪ НЪВЪ
 ННМАНСЕБЪСТ
 СТАВЪПРЕДЪБО
 МЪ НЖЕОУДАРН

НПОМОЗНРАБО
 МЪСВОИМЪ
 ОУМОУ ПОЛЕКІІЮ
 БАПНСАВШЕМА
 ІСНІГЪІСНІА ГДБ
 СЪППОМАТКЪІ
 СПРАВАУТЪТРА
 ШЕВІЕВЪМЕКІІНО

ЖЪЛЪ 2 У К 3
 КОПУАНЪІБЪ
 ШАКННГЪ
 СНІА МЦАМА
 ІА ЕЪ К А ЛІЬ
 НА ПМА (СТ)
 МУНКАННР
 МНН ВЪГРАДЪ
 РОСТОВЪ ПРН
 ІСНАУНПРНВА
 СІАЦЪ ПРНЕТОУ
 КЭСТАПТННО
 ВЪАКНОЦЪКЕС
 ВОЖН СТАНАГЖЕ
 БЦЕСТНІА
 ПРНЦНМУЦН
 СТЪІННФОНТЕ
 ПОМОЗНМОЕМОУ
 ГДНОУВАІНАКОУ
 НМЕНЕГЪШНО
 ГОРАВА СВОІЕ РЕ
 КЮРНАА НУВА
 ЗНВЪДНЬСОУДНЪ
 НО ВЪУНЪІА
 МОУКЪІ

СТРАГНА СИСНТЬ МН
УНМОЩНЕ ТГОПАТЪ

• • • ПОЮТЪ ѿВЪГУРНЪИ ПСЛМЪИ ЗЪРЪ

• • • ТАМА РАЛА НТА ТРЕБЕГДА

• • • СЛАВНО ОУЕ НИЦНА ОУМЪВ

• • • ГТА ДНІА Н О СЪ ПОДОБИТИ ТА

• • • Е ВРА ѿНѠАНА Н ЗІНЪ ПРОСЛАВ

Н НАЗН ЛЮДЪСТНИН СЪБРАША
СА НАГОСПѠДА Н НАХРИСТА

В ЕГО СТИ ВЪСКОУШАТА

ША СМЪХЪ ЦІНЛАДНІА ПО ОУНША

САГЪЩЕ ТЪН ЗІНМЪ СТИ ПРНСТА

ША ЦРАЗЕМЪСТНИ НІКНАЗН СЪБЪ

А ЗЪ ПОЛННЪ ГРЪШАНЪ ИСАВА АМИРЬСКОИ МА

ГРЪЦІННЪ НАПИСАХЪ КНИГЪ СІНІА СЪТЪ МАЦРЪ

МА КОСТАНТИНА Н ОЛЕНЪІ АКОТОРЪ ІН ПОЛННЪ

ІА НЕ ТЪ ПОМНЪ ДА ПОМННА Е ТЪ МА ПРОСФО

РОЮ ВЪСОУБѠ СВОЕГО ДѠЛА СІЕННА

Из Смоленской грамоты, 1229 года.

УТО СЛВЪ ЛГО ТОРОЕ ВЪ РЕ МЛАНУ НЕ ТЪ ДЪ БЪ НТН ТО ОУТВЪРЖАЮТЬ
ГРАМОТОЮ. А КЪ ШАСА НЕ ЗАБЫЛИ ПОЗНАТЕ НА ПАМАТЪ ДА

А ПИСАНА БЫ СЪРАСПАТЬ МЪ БЫЛО ^{А СЯ ГРАМОТА} Л. АБ Н С ЛЪ. Н Л. АБ БЕЗЪ
СТА. А ПР НЕ ПЪ БРН ЖЬСКО МЪ И БО Л И Н ПРН И О ПЪ НЪ А НЪ. ПРН

Из Смоленской грамоты, послы 1230 г.

РА ДЪ МО Н СЪ НЕ МЪ ЦИ ТА К О ВЪ. А ЖЕ КО Г Д О У Т Ъ М О Н С М О Л И А Н Е ВЪ Р Н ЗЪ.
СЪ Б Н О С Т Ъ Р Г О В А Н Н Е МЪ ВЪ Р Н ЗЪ А ЖЕ КО Г Д О У Т Ъ М О Л И А Н Е Н А ГЪ Т Ъ С К О

Ю ЗЕМЛЮ. ТО КА К О Т О КЪ Л О П Р И М О Е МЪ О Ц И П Р И МЪ С Т И С Л А Ц Ъ. П Р И Р О М Л А М О В Н Ц И
И П Р И М О Е МЪ Б Р А Т Ъ П Р И МЪ С Т И С Л А ВЪ. О Н Е МЪ С А П Р А Ш А Т И. І Д Л И К Е П О Д О У Л А Ъ
П О У Ш А Т И. А ЖЕ О У Б Ъ Ю Т Ъ Т И ВЪ Ц И Л К И М А Ж А. Г О Р О ДЪ С К О Г О. К. Г Р И. СЪ Р Ъ Б Р А. К А К О
И П О С Л Е К. О ЖЕ Ю М О К Т Ъ Р О У С И Н А В О Л Ъ Н О Г О. О У В О Л Ъ Н О Е Ж Е Н Ъ СЪ Р И ЗЪ А Д И К А
ТЪ Т Ъ С К О МЪ БЪ РЪ ЗЪ. О ЖЕ О У Б Ъ Ю Т Ъ Ч Т Ъ Т Ъ О У Я Н ТЪ. П А КЪ І Л И Н О У Б Ъ Ю ТЪ.
П Л А Т И Т И Е МЪ СЪ Р И. СЪ Р Ъ Б Р А. Т О К О Ж Е Н Е К Л А В И Ц И С М О Л И Н Ъ КЪ. А ЖЕ О У Ч И
Н И Т Ъ Р О У С И НЪ М А С Л А СЪ ВЪ Р Н ЗЪ І Л И Н О ГЪ Т Ъ С К О МЪ БЪ РЪ ЗЪ. П А ДЪ К О МЪ Н О Ю

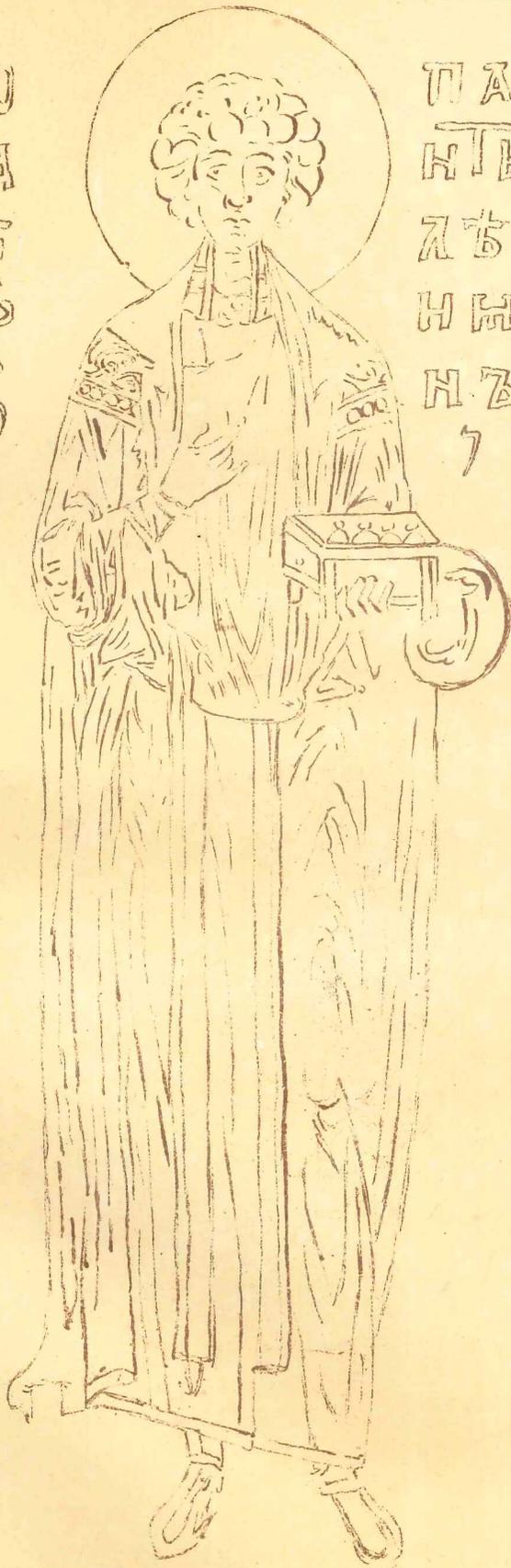
Начисл при крестѣ 1924 или 1934 г.

ЩАНЮ НА ВЪЛА
ПА МА СТГО ІΩВОННО
КА ПОСТАВЛЕНЪ КРТЪ
СТО СЛА ВЪ МЪВ СЕВО
ЛОДНУЕ МЪАМН

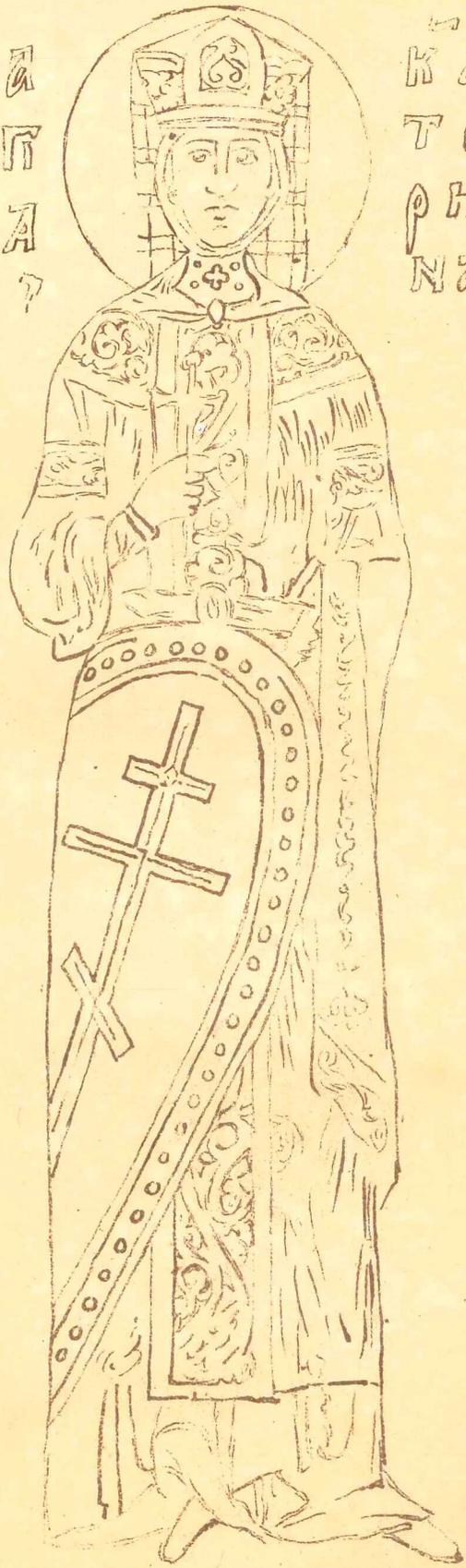
Напись на крестъ 1234 г.

ГДНЕСПСННПО
МНЛУН·РАБАС
ВОЕГОСЬНЕС
НАГРЕШЬНАГ
ОУБРНЬЧА·ОР
КАЖА·МАНАС
ТЪРА·АМННЬ
АПОСТАВЛЕНЪ
СТЫН КРТЪСН
ВЛТО'ЪΨ·МВ·Е
МЦА'АВГУСТА

О
А
Г
С
С

П
А
Н
Т
Е
Л
Е
Й
М
О
Н
О
В
О

К
А
Т
Е
Р
И
Н
Я

И ДИ ЖЬ БЛАГОУСЪД
И ТЪ ПОДРЪЖИ БЛА
И МЪ ИКСЪ КЪ ХЪ И Ж
И ТЪ БЕГО А ВЪ ОНО
КЪ ПРИЧАСТЬ СЕР
И ТЪ НАГО И И ЖЪ У
И ТЪ И ВЪ Л СЪ У Ш
И ТЪ РЪ МЪ БЕРЪ А МН
И ТЪ КОЛЪ И О ТЪ Т
О РЪ У КЪ И А НЪ И КЪ
ТЪ РЪ ЖЪ ЦРКВИ И
О РЪ У И И И КЪ КЪ
И ТЪ БЪ И РЪ ПОТЪ ВЪ Л
И ТЪ КО ВЪ ПОТЪ О МЪ
И ТЪ И Д П И С А П Р О Л О Г
ТЪ О МЪ Ж Е И С Н А К
И ТЪ А С Е И Л Е И А Е
И ТЪ И С А И А С О У ТЪ
И ТЪ Ж Е П А П И И Ж
И ТЪ П РЪ У А Л Л И К С И
И ТЪ ТЪ Ш И Л И Ц К И А П
И ТЪ ХЪ А Е У А И Г Ж
И ТЪ И Д А Ж Е К Д Е К Л
И ТЪ А И С П Р А В А У Е
И ТЪ Т Е К Л А З И БЪ
И ТЪ Т И К О П И С А Н Е
И ТЪ А И ТЪ К О Л Е Ю П
И ТЪ Ю А КЪ Г О С Л О К
И ТЪ А И С К Л Ъ И ТЪ
И ТЪ А ЗЪ Ж Е РЪ ШЪ
И ТЪ И Д И И П О П И
И ТЪ С У ТЪ О ВЪ ЗЪ
И ТЪ А Г Н А И А П И С
И ТЪ С И Ю П Р А И
И ТЪ Д А И КЪ С Е К И
И ТЪ КЪ И А КЪ И
И ТЪ А И ТЪ С А И
И ТЪ СЪ Ж А ВЪ И
И ТЪ КЪ С В О Е Л
И ТЪ НЪ
И ТЪ
И ТЪ

И
С
В
О
Е
Л
Н
Ъ
И
Т
Ъ

ПЪЛЪТО 24
 НАПИСАНЫ БЫША
 ГИИГЪКНИ ПОВЪ
 ЛЪНИКМЪ БЛГО ВЪ
 РНАГО КНАЗАНОВА
 ГОРОДСКАГО ДМИТРИ
 Я АСТАЖАНИКМЪ
 БОЛЮБЕНВАГО АРХИ
 ЕППАНОВА ГОРОДСКА
 ГО ИСЛАМЕНТА И
 ПОЛОЖЕНЪ БЫША ВЪ
 ЦРКВНѢ ТЪ ИАСОФН
 Я НАПОУЧИТАНИЕ
 СЩНИКОМЪ И НАПО
 СЛОУШАНИЕ КРЪТЪИ
 НОМЪ ИСОБЪ НАСПЕ
 НИИ ДШИ АУНИСТО
 ВЪЗМЪТЬ ИАГО ВЪ
 ЦРКВНѢ АРЕКЪ ТАК
 СЕМНЪ ДОСТОИТЬ А
 ТИМОЕ ПОПНИЪЛИ
 ИЛИК ППЪ ИЛИКЪ
 НАЗЪ ИЛИНГОУМЕ
 НЪ ИЛИДНИАКОНЪ
 ИЛИПРИУЕТИНИСЪ

ЕСОЦДЪ ИАГО
 СЛАВЛЬ ВОЛОДН
 Е МИРНЦА:—

ПРАВДА РОУСЬСКАЯ
 ЖЬ ОУБЪИТЬ МОУ
 ЖЬ МОУЖА ТОМЪ И
 ТИ БРАТОУ БРАТА
 ЛЮБОЩН ЛЮБОСНОУ
 ЛЮБО БРАТОУ ДА ОУ
 ЛЮБО БРАТНЮ СНИ
 СЖЕЛНИ Б ОУДЕТЬ
 КТО ИГО МЪСТА ТО
 ПОЛОЖИТИ ЗАГОЛО
 ВОУ ПТРВНЪ АУЕ
 БОУДЕТЬ КНАЖЬ
 МОУЖЬ ИЛИТИКУ
 ИА КНАЖА АУЕЛИ
 БОУДЕТЬ РОУСИНЪ
 ЛЮБО ГРИДЪ ЛЮБО
 КОУ ПЕЦЪ ЛЮБО ТИВЪ
 НЪ БО ИР ССЪ ЛЮ
 БО КЕУНИКЪ ЛЮБО
 ИЗГОИ ЛЮБО СЛОВЕ
 НИИЪ ТО И ГРВНЪ

ИЩА СЕЛТАГРА

а. **И**ауагокз и на нигтоу.
Пама стго. семей на.
Еца. ѿла гн и вѣе г. нѣ
Новолоцаѣ. е ца. ѿлоу. пн.
А. нѣ. вѣе вѣвннде
Исѣв на зарефъ. е ца. в
ѿлоу. нме утетъ въ цркв
Стына бца то. е ца. е.
Утетъ. а на в са пана хн
На заюу. еца. ѿлоу.

Анъ иднн въста.
въши прннн іде въ
гороу сътъ ша нне
мъ въ градъню
дѣ въ нѣвннде въдо
шъ захарнннъ.

Въ вго. сзиропѣннн. ѿлоу.
ѿѿ. н шедъ ісѣ ннде
Пообъчаю своемоу.
Въ гороу елѣотнъску
Ю. н понемь ндоша
Оученнцн его. бзвшю
Емоу на мѣстѣ. ренмъ
Молитеса да небннде
Тевъ на пасть. н самъ ѿ
Стоупнѣннхъ.

Едлто. 2. пою. во
смьсотомою. н. к
ѣ. спнсанъ въ ша
кннгзиснн рабоу
бжню блговѣрному
н хото любнвомоу па
нтелѣнмоу ма
ртъ новннн. азъ грѣ
шннн рабъ еска по
повннъ. акоудъ боу
доу ѿпсалъ са нлн
оу словѣдъ. н лноу
стрѣка хъ кдѣ. авъ
гдо ѿцн н ба дѣла
нсправа уе хтнтѣ.
а не кле ннтѣ а мннъ.
2 3 2 3 2 3 2 3 2 3

Грамота кн. Ксентуція и Любарта.

по сн 154 г.

Ѡ князя Ѡкестуца и Ѡ князя Ѡлиборта. уторунь кмѣсты уемъ.
што и кѣ просилъ насъ. абы хомъ в а с пѣтнѣхъ ^{доуучька} тѣрговать.
не за кажа ч. мѣ. хо уемъ раан то у уннѣти. вамъ не бяю ли теса. нн у е го.
понанте. ако ли которъ ин. торговецъ понадесть. торговать нсторѣ на
черезъ берестнѣ доуучька безъ пѣданъ бѣате. а кто понадесть съ се
ю грамотою. черезъ дороги уннѣ. у сѣмѣлннкъ. и у ерѣ берестнѣ. до
луучька. торговать. нсторѣ на. а с ѣ князь ксентуціи. не веаю ихъ.
за нмѣти.

Таблица № 150

	В	КВ	І	Л	Н	З	КЗ	Е	Д	КА	ВІ	А	КА	Ф	КФ	ЗІ	Е	КЕ	ГІ
А	П	Н	Ѡ	П	Н	Ь	П	Н	Ь	Ѡ	И	Ь	Ѡ	И	В	Ѡ	П	В	Ѡ
В	В	Х	О	З	Ы	О	З	Ы	О	З	Ы	Х	З	Ы	Х	Ѡ	П	В	Ѡ
Г	Ф	Н	З	Ь	М	Е	З	М	Е	З	Ф	З	Ѡ	Ф	Ѡ	Ѡ	М	А	
Е	Л	Е	Ш	Л	Е	Ш	Л	Е	Ш	Т	Е	Ш	Т	Л					
З	Ю	У	К	А	У	К	А	У	С	А	У	С	А	У	С	К	Ю	С	К
З	Р	І	Ѡ	Ч	І	Г	Ч	Р	Г	Ч	Р	Г	Ч	Р	І				
А	Н	Ь	Ѡ	Н	Ь	Ѡ	И	Ь	Ѡ	П	В	Ѡ	П	И					
Г	З	Ф	З	Ь	Ф	И	Ь	Ф	И	А	Ф	И	З	А					
Д	Ч	Ж	Щ	У	Ж	Щ	У	М	А	У	М	Ж	У	М	Ж	Щ	М	Ж	Щ
Е	Е	Ш	Т	Б	Ш	Т	Л	Ж	Т	Л	Ж	Т	Л	Е					
З	У	С	Д	У	С	Д	У	С	К	Ю	С	К	Ю	У	К	А			
Л	П	В	Ѡ	П	И	Ѡ	П	И	Ь	П	И	Ь	Ѡ						
В	В	Х	О	Г	Х	О	З	Ы	О	З	Ы	О	З	Ы	Х	З	Ы	Х	О
Г	Ф	Н	А	Ф	Н	З	А	Н	З	А	Н	З	А	Ф					
А	М	А	У	М	Ж	У	М	Ж	Щ	У	М	Ж	Щ	У	М	Ж	Щ	У	М
З	Ю	С	К	Ю	У	К	А	У	С	А	У	С	А	У	С				
З	Р	І	Ѡ	Р	І	Ѡ	Ч												
А	Н	Ь	П	Н	Ь	Ѡ	И	Ь	Ѡ	И	Ь	Ѡ							
В	Ы	О	З	Ы	О	З	Ы	Х	З	Ы	Х	О	Б	Х	О				
Д	М	Ж	Щ	У	Ж	Щ	У	М	Ж	Щ	У	М	Ж	Щ	У	М	Ж	Щ	У
Е	Е	Ш	Л	Е	Ш	Т	Е	Ш	Т	Л	Ж	Т	Л	Ж					
З	У	К	А	У	С	А	У	С	А	У	С	К	Ю	С					
З	І	Г	Ч	Р	Г	Ч	Р	Г	Ч	Р	Г	Ч	Р	І	Ѡ				
В	Ы	Х	О	В	Х	О	Б	Х	О	З	Ы	О	З	Ы	Х	З	Ы	Х	З
Г	Ф	Н	А	Ф	Н	А	Ф	М	З	А	Ф	М	З	А					
Д	Ж	Щ	У	М	Ж	Щ	У	М	Ж	Щ	У	М	Ж	Щ	У	М	Ж	Щ	У
Е	Ш	Т	Л	Ж															
З	Р	І	Ѡ	Р	І	Ѡ	Ч	І	Г	Ч	Р	Г	Ч	Р	Г	Ч	Р	Г	Ч

Утѣкѣ аіе с тасоло
монъ прамолнцю.
пн на пренесенн
іе ѿбразѣ. утѣкѣ в е
бѣ премоцдростн
носноваземлю.
пн. в па. а. не утѣ
кѣ. г. кѣ. премоцдро
сть созда себѣ хра
мъ. пн с елт вѣ. н.

Бѣлѣго. 2. ѿ. ѿ. п. кѣ.
Блца н о нѣ бра. вѣ
21. днѣ. вѣ платѣ. вѣ.
2 уа. на память.
стго апла млатѣ
іа кѣ а л к е ч а. спн
е а н к ѣ в ѣ ш а с н ѣ.
блѣтвены іа к н н г і.
вѣ м а н а с т ѣ р а н
стго спсѣя. блгнн
кѣ м ѣ н а л ѣ т в о ю пр е
п о д о в н и г о ѿ ц а н а
ш е р о ю г о ц м е н а а
б р а м ѣ л ѣ р а і с к о ю
п л н о г о б р ѣ ш н ѣ г о

р а в а б ѣ ш ѣ с ѿ ф о н а
с ѣ г а у е р н о р н з ѣ ц а
в ѣ о ц т ѣ ш е н н е н
в ѣ с п е р н н е в е ѣ м ѣ
в ѣ р н ѣ м ѣ п о у н т а
н о ш н м ѣ с о в н н м а
н н к ѣ м ѣ н е ѣ с т р а ж о
м ѣ б н ѣ м ѣ. п л о л ю
м е в ѣ і ѿ г ѣ ѿ ц н н
б р а т н ѣ. п о у н т а
к о ц е с н г а б л т ѣ с н т ѣ
н а к н н г н м л т n
в ѣ ш а р а д н в е л н n
н л н в о н а у а л n
н т р ц а. н п р у т ѣ ш а
р а д н б н n т о с. н е
п о к л е н н т е м а с ѣ
к. к д ѣ б о ц д о ц н е д о
п н с а л ѣ н а n р е л n
с а л ѣ. м о n м ѣ n е d o
р а з о ц р ѣ н ѣ м ѣ. д а
н е п р и л о м n т ѣ n n
с а в а ш н ѣ л ѣ n e б л g o
с л о в л e n n e m ѣ b e z a
к о n n n e c ѣ b e z a k o n n n

Грамота В. К. Дмитрія

до 1314 г.

Семъ кня великийи Дмитрии оамоуи.
пожалъ владеть въ вѣкановоторъ
ча что тѣсть исторъшкы в мѣсто вѣснѣ
на остроуму. не надобѣ емуи котора
мданъ мѣстнѣ по вѣда ни та мѣ
ни оумъ ени нѣ ени нѣ мѣтѣ
ко стѣни по бережнѣе ни гостинѣе
ни котора по шани. а дѣтъ мѣ
броканого е куннѣ оорнѣ изалъ
е мѣ его отпа дѣво мѣ вѣснѣ
потѣица ому аверѣзго мотуието
тѣоуиамъ змѣтъ вѣ
кагъ

вз

Грамота Н. Юрія Холмського 1376 г.

Въишла ѿца и сѣна и стѣо дѣа се на князь юри
холмьскни снъ данила холмского послѣртисна моего
кназа семена прѣдали сѣлокъ цркви бжон преуѣтон
бѣолѣтрн маѣтолѣе вѣу нстоѣ села стрнжовосленуе и ославо
цццнево зобела берегн ѿваполъ бцгцъ вѣѣ ѿпѣа кстолицѣ
и ппн холмьскомъ и рѣбѣолю безнолѣ ка дѣсти и ппн
холмьсколѣ нбѣлѣ зсколѣ да пребѣдѣть же не порцѣшмо
подѣ ама фелюю за што заѣ дан гдѣи на лѣхъ повѣстѣи зѣравн
а погелѣи дѣтѣмъ нашимъ вѣу нѣю память аминь . . .

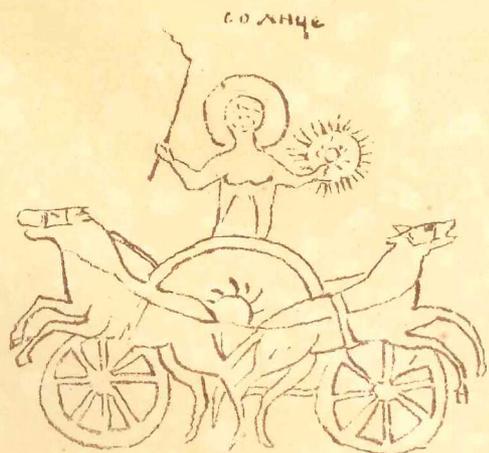
Жакмиковъ Жукона 1397 года.

Въ коубо описи инокъ рѣша во
жественъ и оцъ до роу про
стои и неи лишно е и збнра
ти потому же бо рагу и оу
данъ и мѣтнучко. іако
и великѣи в асилъ и в асвои
полтнѣи оу ксе. танковасть
нѣмѣ ка ска зѣ

Рѣѣ ѣ. ѣ. ѣ. при и а вели
кѣи в асилъ на мнтра и вѣи
в сеи рѣси. при мѣтрополитѣ
кн при и а в сеи рѣси. при а
рх и и пѣ новгородъскои оу
и оу а нѣ. спнса на вѣи кн и гаси
мѣтв и нн конѣ. вѣ велико
и в но вѣ гор одѣ. кѣтѣнѣ ѣ
хтѣ оу цѣ на рѣтѣ вѣцн лиснѣ
и горкѣ.

Псалтырь 1397 года.

Рѣѣ ѣ цѣ спнса на вѣи кн и гаси
вѣи да цѣра. повелѣнѣ емѣ скірепѣ
вѣи кышн да нн л. роцко оу гѣ
шн на гор одѣ спн іа допыа про то дн
кона : а пнса на в градѣ в кіевѣ : ✓

Грамота старосты Бенка, 1398 г.

Все панъ Бѣнко староста гданцѣи и нѣмѣцкѣи свидѣуютъ свои
дѣла и стоама каждому добродѣлю и то на сѣбѣ имѣть оу зрѣть на и пере
дѣломъ будеть утѣонъ иже пришеде передъ насъ панъ герберсъ и въ нока
ль но правнаъ свои женѣ карбаръ сто гривель на свою дѣлѣ сѣнато
ль маун и жюрковѣ на своей вѣтннѣ а нато да днѣ слы свои имѣть
и нашо печать приѣснл а при томъ былъ свидѣци панъ анкола и спн
уннѣ въ онъ вода снатиныскѣи панъ гтриско панъ сндрнашь панъ борнѣ
ходлаѣковичъ панъ хрслаъ карбарныскѣи воронковнтъ колоды
и кыи рѣскѣи аписанъ имѣть оу колоды и оу тыжъ днѣ постома
апи ханлаѣковнса пишетъ подлаѣ тыржѣтѣа хѣа да лѣ и тѣ лѣ и
а ба носто лѣ носмотѣ аѣ е е е е е е е е

Узъ Службеника м. Киприана.

Въ годъ арна въ поемъ сла
внмъ влгтѣ въ зда смъ то
бѣ бешъ наши яко пре ве
лъ сн сѣнь ношню. нъ вн
лъ ксн намъ пакъ в сѣтъ
днъ внъ нмолнмъ тво
рѣ блгтъ ню оу бѣ стн грѣхъ
наша. н прн нм млтвѣ
нашу великъ мѣ тво нмъ

сн службеникъ препнсанъ
грецкы хъ книгъ нарцкы н
гъзыкъ рукою своєю. кн прн
амъ смренъ н мн трополнтъ
къ сѣ въ кы н в сгару сн шн
унъ же препн сѣ те н по оу ва.
востеса. сн мн книгамн
лнбъ жѣ в нцю н бескровнцю
жертвѣ цгѣ н прн носѣ шенсн нн
нцн н сн мн книгамн млтвѣ
молящеса. подн н антена

шесмренне. како да н въ то мѣ
же помн н нн сподобленн
будете. аще ли же к то во сѣ
щесн такн гы препн сывати.
сма тра н не приложнтн лн
шложнтн сѣ дн н нѣ когѣ слово.
н лнтъ н в сѣ дн нц. н лн кр юу
къ н же сѣ подъ строкамн в ра
дѣ хъ. н н же прѣ мѣ н нтн сло
гн ю нѣ которю. н лн приложн
тн шъ сѣ зъ н нъ нх же прѣ вѣ ш
прн в зкъ. н лн пакн шложн
тн н н въ дѣ гаконъ ства. н н же
въ в з гла шеннн. н н в млтвѣ.
нос великъ мѣ в нн ланн смъ
проунтатн оу нтн. н лн препн
сывати. како да не ш не бре же
нн гавъ грѣхъ в паде те. зане
же ш же ш не бре же нн гав па
стн в грѣхъ горшн ш стъ не
же ш же ш не в н дѣ нн гавъ в а ш лн:

блгнъ к сн гн бѣ в сѣ дѣ р н тѣ лю

Узъ Службеника преп. Сергия

пѣвцн н в сн лѣ ш глаю. о цаі сн
н стго дха. трѣ тѣ дн нно соущн
н не раздѣ льноу. гѣ рѣ н же в ну
трѣ стѣ н. творн. покло. трѣ мо
ласа в сѣ бн гла. въ злюблѣ ю та
гн н рѣ постѣ мѣ ои гѣ оу твѣ рѣ
жн н ѣ прн вѣ жн шѣ н н гав н те
ль мѣ ои н дѣ же нѣ цн нѣ сн н оу
тоу чю стѣ оу трѣ пѣ зоу цѣ лн ю.
дово лноу рѣ ко шасѣ. тако же і въ
стѣ н сѣ о фн. въ великоі цркѣ вн
творн мѣ стѣ. н дѣ же і в лъ н а
оу чн ласѣ в н дѣ в шѣ та сѣ оу цѣ мѣ
стѣ н. та тако же соу покровѣ нн.
первн н верхоу сѣ тго в лѣ о дѣ та же
вѣ хъ сѣ тго по тн рѣ. і кр н стѣ
н тра пѣ зы. сѣ прѣ прѣ со бо ю цѣ
лоу чѣ тѣ же. і дѣ мѣ о. оу ларь во
нн тѣ мѣ стѣ ои прѣ стѣ лн дѣ верь
мн. н тѣ глѣ. дѣ берн дѣ верн лѣ
дростн ю в н мѣ лѣ.

